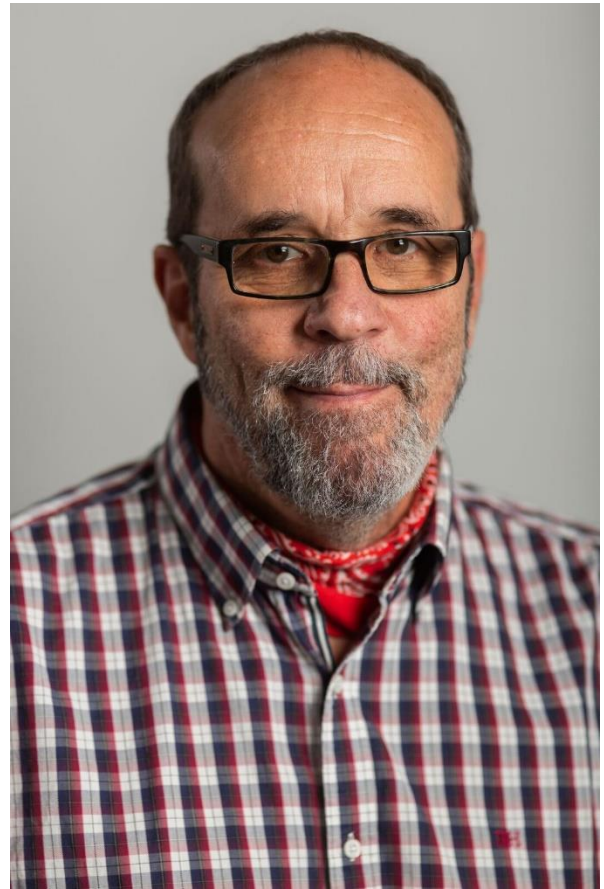

Haastateltavana

Pekka Holm

sosiaalityöntekijä, lastenpsykoterapeutti
ja vet-perheterapeutti

Mikä oli ensikosketuksesi perhe- tai paripsykoterapiaan ja mitä siitä seurasi?

1980-luvun alussa kävin Tampereen yliopistossa sosiaalipsykologiaan liittyen ryhmä- ja perhetyön opintoja, jotka sitten innostivat jatkamaan auttamistyön saralla ja hakeuduin muun muassa perheterapiakoulutukseen sekä aloin yksityisyrittäjäksi vuonna 1989. Joten olen työllistänyt itse itseni tekemällä terapia-, konsultaatio-, koulutus- ja työnohjaushommia.

Mikä oli urasi alussa pääasiallinen perhe- tai paripsykoterapian viitekehysesesi ja mitä ajattelet siitä nyt?

Ihan ensimmäiseksi 1980-luvulla tutustuin ratkaisukeskeisyyteen, joka silloin rantautui Suomeen. 1990-luvun alussa kiinnostuin dialogiasta, johon sitten tuo ratkaisukeskeisyys integroitui. Tänä päivänä ratkaisukeskeisyys varmaan näkyy työssäni niin, että yritän

auttaa ihmisiä, kun on sen aika, keskustelemaan tässä hetkessä myös tulevaisuudesta ja toimimaan heidän omien toiveiden suuntaisesti.

Millaisena näet perhe- ja paripsykoterapian tulevaisuuden ja mitä sen tulevaisuudelta toivoisit?

Huolissani olen, sillä minusta tällä hetkellä sosiaalipsykologisen auttamistyön tutkimuksessa ja palvelujen tuottamisen keskiössä näyttävät olevan muunlaiset käsitykset elämästä ja ihmisestä kuin suhteisiin perustuva ajattelu ja tieto kaikesta elollisesta. Auttamissysteemejä käsittääkseni ohjaavat tänä päivänä liikaa raha ja erilaiset todistelut suoritteiden määrästä sekä toiminnan tehokkuudesta että monet erilaiset valmiit sapluunat. Aika harvassa palveluja tuottavassa paikassa ollaan minusta kiinnostuneita vaikuttavuudesta: helpottuiko asiakkaiden elämä, pärjäävätkö he nyt paremmin heidän luonnollisessa sosiaalisessa verkostossaan ja niin edelleen.

Mekaaninen käsitys ihmisestä ja elämästä voi valitettavasti vain vahvistua, elleimme me perhe- ja pariterapeutit entistä rohkeammin ja useammin tuo esille dialogista maailmankuvaa ja ihmiskäsitystä. Esimerkiksi sitä, että ihmisen hyvinvointi ja mielenterveys ovat perustavanlaatuisesti, ja jokaisella uniikilla tavalla, sidoksissa hänen suhteissaan itselle rakkaisiin ihmisiin sekä tärkeisiin sosiaalisiin konteksteihin, kuten esimerkiksi kouluun ja työhön.

Kovasti toivoisin, että me perhe- ja pariterapeutit levittäisimme auttamissysteemeihin ymmärrystä siitä, että tärkeimmät resurssit toisten ihmisten auttamisessa ovat asiakkaiden läheiset, joiden tulisi olla koko ajan palveluissa mukana aktiivisina toimijoina. Esimerkiksi lastenpsykiatrian sijaan meillä tulisi olla lapsiperheidenpsykiatria ja psykiatriassa yleensäkin työntekijät eivät olisi vain omahoitajia vaan asiakkaan verkostotyöntekijöitä sekä lastensuojelussa työntekijät olisivat aina koko perheentyöntekijöitä eivätkä omaohjaajia (kysehän on alaikäisten tulevaisuudesta). Edelliset lauseeni perustuvat siihen kokemukseeni, että valitettavasti ammatti-ihmisten määrän kasvattaminen ei ole vähentänyt esimerkiksi lastensuojelun tai mielenterveyspalvelujen tarvetta. No joo, tuota edellistä olen paasannut jo vuosikymmeniä...

Millaisia terveisiä haluat lähettää juuri valmistuneelle perhe- ja paripsykoterapeutille, perhe- ja paripsykoterapiakoulutuksessa opiskelevalle tai koulutusta harkitsevalle?

Toivon, että me kaikki terapeutit osaisimme toimia työssämme inhimillisesti ja eettisesti niiden ihmisten kanssa, jotka tarvitsevat tukea tai apua. Minusta meidän työhön ei kuulu asiakkaiden arvioiminen, moittiminen eikä jopa syyttäminen. Itse koen arvokkaaksi ja

merkitykselliseksi auttaa niitäkin, jotka ovat tehneet väärin itselleen tai läheisilleen. Ammattiimme kuuluu minusta keskeisenä kyky olla ihmisten lähellä ja jakaa heidän kanssaan tunteita sekä yhdessä ymmärtää elämää ja erityisesti sitä, mikä heille elämässä on tärkeää.

Minusta auttamistyössä ei kannata keskittyä vain oireiden hoitoon tai diagnooseihin, vaan auttaa ihmisiä takaisin rakentaviin ja hyviin suhteisiin heille itselle tärkeisiin ihmisiin ja ”juttuihin”. Itse uskon, että ”Rakkaus ja Dialogia pitävät ihmiset suhteissa sekä ihmiset ja suhteet elossa”. Olen iloinnut työstäni suunnattomasti ja erityisen kiitollinen olen niistä tuhansista hetkistä, joissa olen itse tullut kosketetuksi yhdessä toisten ihmisten kanssa.

Haluaisitko lopuksi vielä lisätä tähän joitakin ajatuksiasi, jotakin sellaista, mitä emme ymmärtäneet perhe- ja paripsykoterapiaan liittyen kysyä:

No tuosta edellisestä jäi vielä mieleen se, että me perhe- ja pariterapeutit olemme minusta myös Rakkauden ammattilaisia. Edellisestä ohjasinkin aikoinaan useita workshoppeja, joissa yritin kannustaa perheterapeutteja pohtimaan ja keskustelemaan asiakkaittensa kanssa rakkaudesta ja sen merkityksestä elämässä. Minusta lähes kaikki ihmiselämän kriisit ja vaikeudet juontavat sosiaalisista suhteista sekä liittyvät usein juuri rakkauteen – sen menettämiseen tai siitä vaille jäämiseen tai mokailuihin ja niin edelleen. Olen myös huomannut, että monien asiakkaiden oireet tai vaikeudet elämässä jatkuvat tai jopa pahenevat, kun he kokevat, että ovat pilanneet monen itselle tärkeän ja rakkaan ihmisen elämää. Myös asiakkaiden läheisten elämän kannalta ja kaikkien tulevaisuuden kannalta on mielestäni äärimmäisen arvokasta, että heille jää kokemus siitä, että ovat olleet mukana auttamisessa. Valitettavasti edellisiä, minusta usein eksistentiaalisia, kysymyksiä ja ihmisen kokemuksia ei vielä löytyne diagnoosikirjoista tai käypähoitosuosituksista?

Kuva Terhi Kotilainen